

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre; Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ENRICH PEREZ ESCRICH.

Son nom, portat per la fama,
ha volat per totes parts,
com un dels vells novelistas
que han sigut més populars.

DESPRÉS DE LA BATUSSA.

Diumenje passat van donar una mostra de lo que son y de lo que poden los que per espay de tant temps han tingut monopolisats la representació y 'ls interessos comunals de Barcelona. Ells tenian ara com sempre la paella pel mánech; y lo qu' es pit per rompre 'ls ous de la legalitat no 'ls ne faltava. Y no obstant, la truyta 'ls ha sortit un asco. Si 'l govern se la menja, ja podém dir que 'l govern tè bonas tragaderas y millor estómach. Bon profit li fassa.

Per compendre lo que van ser las eleccions de diumenje, se fa precís tenir en compte alguns antecedents.

Tots los par its politichs se van retreure: tota la premsa, fins la més incolora. desde 'l *Brusi* al *Diluvi*, desde *La Renaixensa* al *Suplement*, va fer coro als que s' abstentian de votar, condemnant ab indignació la conducta dels regidors d' ofici

Perque sabia tothom qu' en las llistas, en las quals, á dreta lley devían figurarhi de 30 á 40,000 electors, apenas si n' hi havia 8,000, inc'uhinthe tota la fornada d' empleats del municipi, funcionarios dependents de l' arcaldía, municipals, burros, peóns de las brigadas, etc., etc.

La batussa electoral quedava per lo tant circunscrita als arrossaires de sempre, y á la gent de barri; als homes que volían passar per tot, y als elements dispersos y sense significació, disposats á aprofitar las engrunetas de las minorias.

Pero va succehir que si aquests elements apretan una mica 'ls prenen majorias y minorias. Prova evident de que per batre á uns enemichs tan poderosos bastan los mánechs de las escombras.

Passém revista.

Colegi primer: elecció encarnissada. ¿Quants vots va tenir lo *olerdolista* que més ne va alcan-sar, y aixó qu' era un beco? 156. ¿Quants electors van votar? 368. Resta á favor de las oposicions: 212 vots. 53 més que 'ls arrossaires. Primera castanya. Aixó per comensar.

En lo *colegi segon* (Barceloneta) ni tan sols van acostars'hi 'ls elements oficials. Lo Sr. Gassull, la sombra de *Nino* de D. Francisco, com li diu lo *Diluvi*, va bastar que digués: «¿Lo senyor Marqués se burla de la lley Mellado? Donchs també me 'n burlaré jo. Si á n' ell l' admeten, també m' haurán de admetre á mi... O tots moros ó tots cristiáns.» Va bastar que 'l Sr. Gassull digués aixó per endurse'n la majoria del districte y fer passar com á torna al Sr. Tort y Martorell

Total: que 's van emetre en aquell districte 220 vots, tots de oposició *Segona castanya:* més grossa que la primera.

Vè 'l *colegi tercer* y continúan las amarguras dels partidaris dels *tarugos*. 236 vots surten de las urnas y 'l ministerial que més n' alcanza arriba á 88 (dos carabassas). Resta á favor de las oposicions: 148 vots. Hi ha que advertir que un opositorista va obtenir dos vots més que 'l ministerial més favoregut. Diguin ¿no n' hi ha per afeytarse las patillas?

Donchs encare no hem arribat, ni molt menos, al cap de vall de aquest carrer de l' Amargura.

En lo *colegi quart* las oposicions van conquistar tots dos puestos. De 207 votants lo candidat del olla, ne va obtenir cinch dotzenas: es á dir: xeixanta justos. Ni un més, ni un menos.

Aixó va succehir en los quatre colegis, ahont hi hagué oposició de vehinat; ahont las mesas estigueren intervingudas y ahont, per aquest motiu, no era tan fácil la trafica.

Ventatjas de las oposicions. *Colegi primer:* 56 vots.—*Colegi segon:* 220.—*Colegi tercer:* 148.—*Colegi quart:* 147.—Total: 571 vots sobre la candidatura eixida de la Casa gran. ¿Qué me 'n diuhen de aquest p'ebiscito?

***

Arribém al *colegi quint*, en las llistas del qual s' hi havían embutxacat uns 1,400 electors, en sa majoria empleats del municipi. Allá es ahont lo catalá ilustre 's proposava donar una mostra brillantíssima de las simpatias qu' en ell té posadas lo vehinat de Barcelona.

¿Y qué va succehir? Que va treure de las urnas la suma irrisoria de 386 vots, ó siga molt menos de la tercera part dels incrits en las llistas, quan en las anteriors eleccions, ab llistas plenas de difunts y presentantse com á candidat de oposició, n' havia tret 566.

Lo que deya un amich mèu, elector de aquell districte:

—Desenganyis: aixó ja no es lo retrahiment dels electors: aquí fins los empleats del municipi se retreuen. Perque, tinguího entés, los empleats que figuran en aquest districte passen de 386 qu' es lo número de vots que ha obtingut en suma l home de las patillas.

Al sentir semblant reflexió, va venirme á la memoria aquell famós hemisti qui de Becquer:

«¡Dios mio, qué solos, se quedan los muertos!»

***

Continuhi la revista.

Al *colegi 6* naufraga un candidat dels dos del còve, sense obtenir ni una dotzena de vots.

Las oposicions quedan á sobre; pero á última

hora, per evitar qüestions y descartar amenassas, va consentirse, segons diuhen, en que un aspirant á arcalde aparesqués com á superior en vots als demás candidats triunfants.

D' altra manera, ni esma li hauria quedat per dir que volia la vara.

—¡Una gracia de caritat per un diputat á Còrts que ha vingut á menos!...

Aixó ja no es una castanya: es un rosegó humillant.

***

En lo *colegi 7* triunfa també per una inmensa majoria lo candidat independent sobre 'l Sr. Marsáns, que ja varem predirli que aniria á l' aygua. Las carabassas que li recomenavam varen encarregar-se de regalárlas hi los electors del districte.

Colegi 8. Las oposicions no 'l tenian intervingut, y 'ls de la Casa gran confabulats ab los elements expulsats del partit possibilista van quedars'ho casi tot.

A imitació dels gats de la fábula sols van respectar las graellas, ja que 'l menjárselas ó no ho van considerar cas de conciencia. Aixís van adjudicarse 343 vots, deixantne 49 á las oposicions.

En lo *colegi 9* se repeteix lo qu' en tots los colegis ahont va haverhi intervenció. Lo candidat oficial de las escombrarias figura ab 213 vots. Los vots dels candidats d' oposició que 's barallavan entre ells, suman 240. Déficit per l' element oficial: 27 vo's.

Arribém al *colegi 10*, en plé domini de la Colla del Arrós. Ells s' ho van fer tot sense intervenció de ningú. Ells van encendre 'l foch: ells van colcarhi la cassola: ells, en fi, hi van abocar tota la paperina

Lo candidat triunfant, qu' es lo fabricant de gorras Sr. Gualdo, apareix ab 466 vots. Dintre dels elegits ocupa 'l primer puesto. A 386 solament va arribar D. Francisco. Lo Sr. Gualdo s' aixeca sobre 'l marqués de Olérdola. Té 80 vots més de popularitat, en absolut. Ara, relativament, l' aventatja de molt més, tenint en compte que 'l districte 10 no conta de bon tros lo número d' electors que figuran en lo districte quint.

Lo Sr. Gualdo pot alsarse de puntetas y dirli á D. Francisco:

—Si á vosté l' han fet marqués ¿qu' es lo que no 'm farán á mí?

No li faltava més que aixó al encopetat personatge. Pero ¡qué s' hi farà! Estava escrit: l' *arrós* havia de matarlo.

***

Lo *colegi 11* y últim acaba de arrodonir lo quadro.

Ningú va presentarse allí á disputar l' elecció al aspirant á arcalde, Sr. Maciá y Bonaplata y no obstant apareixen del escrutini 402 vots.

Desenganyinse: los amichs de D. Francisco son aixís: dels colegis ahont hi ha algú que 'ls disputa la jugada se 'n apartan. En cambi allá ahont no hi ha enemichs que combatre, allá acuden tots, en correcta formació, allá alcanzan las més grans victorias. Sobre tot, si no hi ha algú que vigili.

Afirman los vehins de las dos seccions que no van veure entrar á ningú als colegis. Es que 'ls electors ministerials, en certs cassos adoptan la forma d' esperits invisibles é impalpables. Es tota la forsa que tenen: una gran legió de fantasmas.

***

Ab aquests datos numérichs, que no admeten réplica, creyém haver arreglat los comptes al

Ajuntament que se 'n va y al Ajuntament que acaba de naixer.

Tan mort es l' un com l' altre.

Tots dos han caygut á impuls del desdeny de Barcelona.

A D. Francisco especialment l' abstenció de tots los partits va ferirlo de mort. Los 386 vots del districte quint van rematarlo. Lo Sr. Gassull agafantlo pèl cap y 'l Sr. Gualdo pèls péus s' hi han divertit una estona, com la quitxalla 's diverteix ab los restos de un globo aerostátich, que cau desinflat després de donar mil tomballóns y giravoltas per l' espay.

Ara sols falta que qui pot y déu lo presservi de novas injurias donantli sepultura eclesiástica.

Pero entenguis que ab ell ha d' enterrarse la seva obra.

P. DEL O.

¡AIXÓ RAY!

SONET.

No vull que 'm fassis més tan mala cara;
¿no véus quo no t' escau? Vull que somriguis,
y que joyosa al mèu costat estiguis,
fent denteta al jovent qu' en tú repara.

¿Dels primers jorns de nostre amor, fins ara
t' he dat algún motiu perque així siguis?
si tens queixa de mí, vull que m' ho diguis
de una manera terminant y clara...

¿Callas?... ¿Baixas la vista? ¿Es que 'm desdenyas?
¿Per qué així 'm fas esclau de tos capritxos?

¡Per qué no t' he besat!! ¡Quínas tontadas!
¡Aixó ray! desd' avuy, ja que t' hi empenyas,
t' haig de besá', accedint á tos desitxos,
¡fins á deixar't las galtas... foradadas!

A. PIERA.

¡ALERTA!

Fássinme 'l favor d' alarmarse inmediatament.
Vaig á darlos una mala noticia.

No 's tracta de la reelecció de 'n Rius y Tauler, sino d' una desgracia molt més tremenda.

Estém sobre un volcán. Se sab de bona tinta que 'l famós Jack, lo *Destripador* de donas, ha desaparecut de Londres y ha arribat á Espanya en perfecte estat de salut y ab ganas de treballar.

Lo que ara preocupa á molta gent es no s' piguer lo lloch que 'l terrible inglés ha escullit per residencia.

L' altre día s' assegurava que havia aparecut per Madrid. Fins varen agafar á un ciutadá qual aspecte coincidía ab lo del mal intencionat vehí de Londres.

Pero visurat l' home detingudament per personas prácticas en la materia, va averiguarse que 'l tal fulano era un solemne infelis, incapás de destripar un caball de cartró.

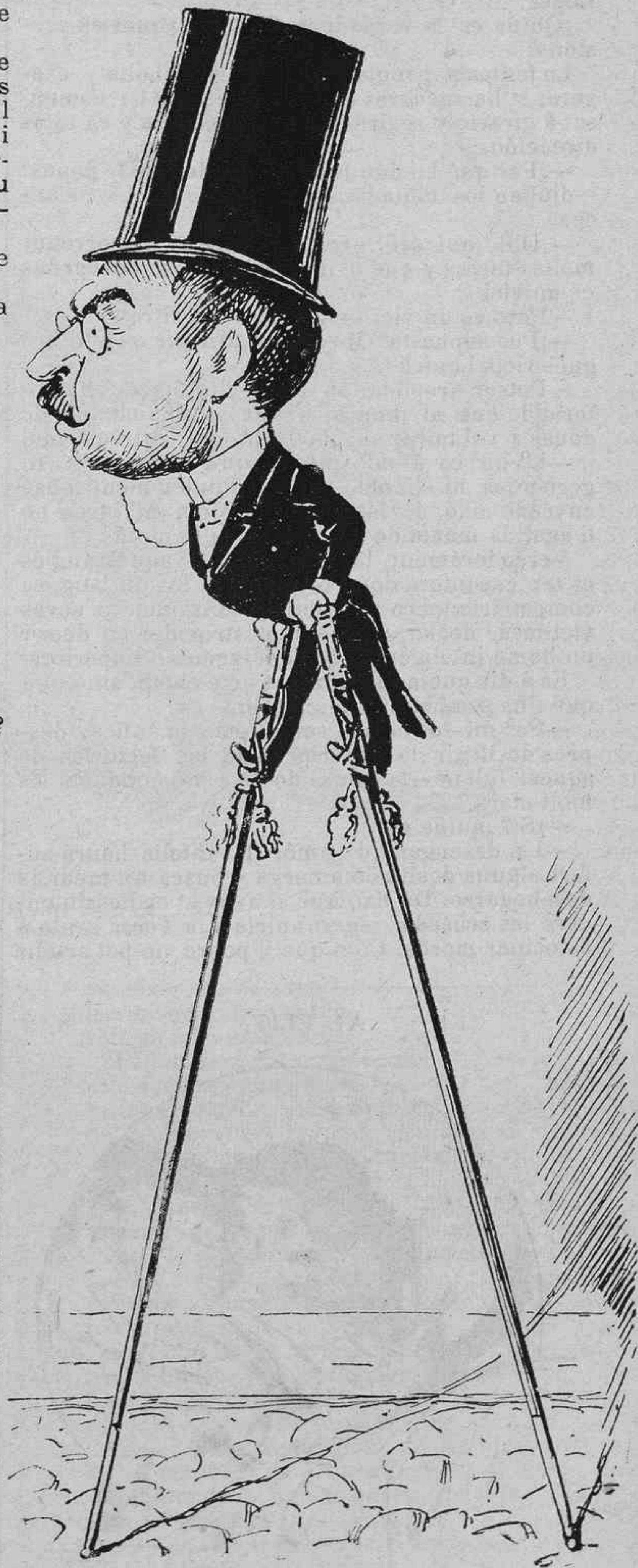
Aquí está, pues, lo bussilis: ¿ahónt tanca ara com ara aquest murri de set solas? ¿ahónt se amaga? ¿en quína població comensará á dedicarse á las s' vas habituales ocupacións?

Uns han dit que s' havia quedat pel nort, perque allí es ahont sol haverhi més donas guapas.

Altres murmuran que s' encamina al sur, en busca de las salerosas andalusas.

Quí afirma que se l' ha vist per Valencia.

LO CANDIDAT DE «LA ESQUELLA».

Lo proposém per arcalde
en lo nou ajuntament,
perque es un dels de *més talla*
y de més enteniment.

Qui assegura que 's troba al Aragó.

Fins hi ha que diu que l' han sorprés á la plasa dels Encants, mirantse la estàtua de Antoni Lopez.

¿Quina es la verdadera de totes aquestas versions?

La fantasia popular, que tot ho abulta y exagera, s' ha apoderat del personatge, y ha comensat á girarlo y regirarlo en tots sentils y en totes direccions.

—¿Per qué ho déu fer aixó de destripar donas? —diuhen los ciudadáns límits y de poch alcances.

—¡Oh! ¡quí sab! —respón un que ha corregut moltes terras y que te molt mon—aixó devegadas es un vici

—Pero es un vici lleig —salta un altre

—¡Per supuesto! May hi sentit dir que hi ha gués vicis bonichs.

—Potser—replica un altre—l' home s' ha enterat de que al mon hi ha massa abundancia de donas y vol mirar si pot ferhi una entreclarida.

—Lo qu' es á mí —diu un que no t' mare, ni germanas ni xicota —m' t' completament sense cuydado aixó de las destriparacions. ¡Mentres no li agafi la manía de dedicarse als homes!

Verdaderament, la ocurrencia d' aquest inglés es tan espantosa com original. Si fos un boig, se compendria; pero 'ls que han examinat las sévas víctimas, declaran que 'l destripador ha de ser un home intel·ligent y de coneixements superiors.

Es á dir que no solzament no es boig, sino que que fins sembla una mica sabi.

—Per mí —deya una senyoreta romántica, després de llegir la descripció de las fetxorias de aquest fulano—la causa de la s' va conducta es molt clara.

—¿Sí? ¿quina es?

—Un desengany d' amor L' infelís haurá sufert alguna desilusió amarga y busca un medi de desahogarse. De fixo que si avuy s' estilessin encare las crusadas, se 'n aniria á la Terra santa á estocinar moros. Com que 'l pobre no pot acudir

AL LLIT.

¡Qu' es extrany avuy lo Brusí!
May m' havia succehit ..
Fa mitja hora que 'l llegeixo...
y encare no m' hi adormit...

á aquest recurs, s' ha de limitar á destripar donas....

—¡Sí! ¡vaya una manera de limitarse!

Altres se miran la cosa baix un punt de vista completament distint, y procuran treure partit de aquesta calamitat, en benefici propi.

—Escolti—deya un á un altre que assegurava que 'l destripador era á Barcelona—¿no sab per quins carrers acostuma á passejarse?

—De día va p' l' Ensaxe y á las nits ronda p' el casco antich.

—¿Y no ha sentit dir si passa may p' el carrer de las Freixuras?

—No ho s ; ¿per qué m' ho pregunta aixó?

—Perque al carrer de las Freixuras hi viu la mèva sogra, y mal per mal, si ha de destripar á algú, valdria més que destripés á n' ella....

Un tipo que t' més acreeadors que péls al cap —y aixó qu' es pelut com un gos d' ayguas—parlant d' aquest sanguinari fill d' Inglaterra, deya l' altre día:

—¡Déu me 'n guart de que fòs inglés mèu aquest inglés! De fixo que 'm destripava.

Siga com vulga, la noticia de l' arribada del tal home ha ficat la pòr á tots los cossos femenins, y avuy com avuy no hi ha senyora que se estimi una mica que surti de casa sola.

En cada bulto 'ls hi sembla veure un destripador.

—¡Ay! —diu una modisteta que surt del treball, al girar la cantonada y toparse ab lo seu xicot que la espera,—¡quín susto m' has donat!

—¿Y aixó?

—M pensava que eras aquest que diu que destripa noyas.

—¡Fuig, ximple! May hi tingut intenció de anar tan enllá!

Los municipals han rebut la consigna de vigilar escrupulosament tots los tipos sospitosos, y passen lo dia ab la má á la empunyadura del sabre, disposats á precipitarse sobre 'l primer que fassi ademans de volguer destripar á algú.

—No me distraiga—m' deya l' altra tarde un Xanxas que jo conech —tenemos ordre de vichilar á ese tigre que ha vingut de *Inglaterra*.

—¡Ah, sí! ¿y cóm lo coneixeréu qu' es ell? ¿qué us han dat las senyas personals?

—No senyor; pero supongo que sent un destripador de donas, deberá portar una senyora destripada en cada má.

A última hora los rumors s' han modificat, y si bé tothom convé en que 'l tremendo inglés es á Barcelona, 's diu que ja no destripa donas sino criaturas.

Veuran com de mica en mica lo drama degenerará en opereta bufa y resultarà que en Jack no més destripa bifechs y perdiu en salsa.

Y tindrà mitja rahó aquell mal intencionat que aquest día, parlant del famós inglés, exclamava ab verdadera indignació:

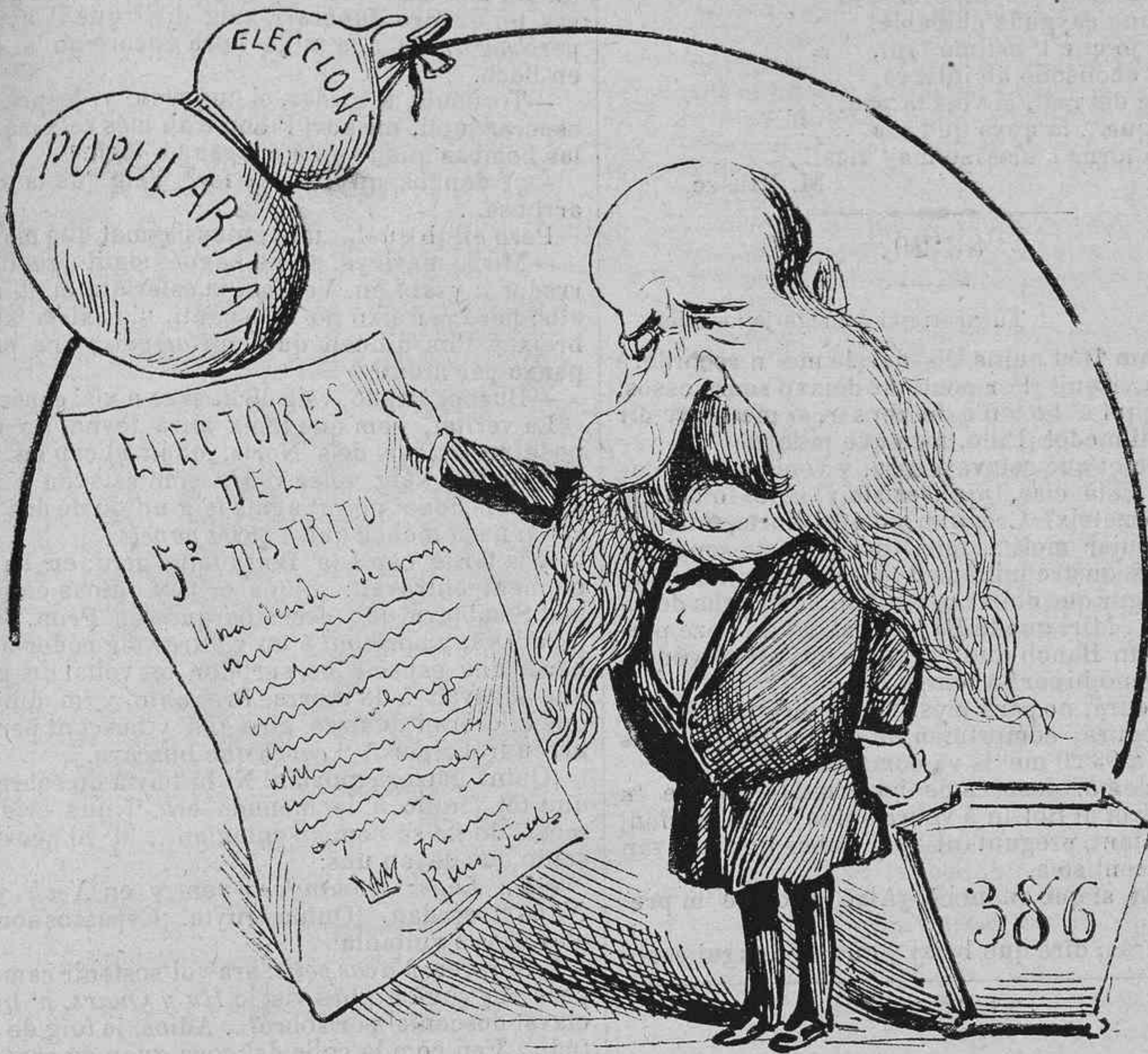
—¡Vaya una manera de perdre 'l temps aquest ximple! ¡Ves si no valdria més qu' en lloch de destripar donas, destripés concejals y cosas p' el istil!....

A. MARCH.

AL BALL.

¡¡Roseta!!... ¡Qué veig!... ¡Tú aquí!
¡Tú á un ball públich!... ¡Desdixada!
¡Tú tan jove y agraciada,

¡L' ÚLTIMO ADDÍO!

¡Electors del quint districte,
havéu donat un gran pas!
¡Us agraheixo 'ls vots vostres...
y 'm quedo ab un pam de nas!

segueixes ja aquest camí!...

¡Ah no!... ¡tas galdas s' encenen
y alsar la vista no gosas!...
Seu y escolta quatre cosas
qu' haig de dirte y que 't convenen.

Quan la papallona atreta
per la flama esplendorosa,
vola entorn d' ella joyosa...
¿sabs lo que passa Roseta?...

Passa, que no recelant
l' insecte ignocent, del llum,
jugant ab ell... se consúm
y pert la vida... ¡gosant!

Y quan son cos cremat es,
en terra cau, abatuda...

¡La papallona cayguda
no torna á aixecarse més!

Igual qu' ella, ets tú, Roseta;
tens quinze anys, poca experiència,
molt candor, molta ignocència,
y ets además tan guapeta,

que 'm temo, si vas aixís,
que com l' insecte caurás,
y com ell també, perdrás
de ta hermosura l' encís.

Tú del ball, sols l' apariència

coneixes, tú no sabs bé
las miserias que conté,
sòta sa falsa opulència.

Tú has escoltat conmoguda,
sols accents apassionats,
mes no 'ls crits desesperats;
de la ignocència cayguda.

Tú has vist als joves, Roseta,
y 'ls has cregut purs com tú,
mes ignorant de segú
que sòta de la careta

que 'ls fa semblar bons y honrats,
portan morta la consciència,
y 's valen de la ignocència
per conseguir fins malvats.

Tú has vist las noyas, ballant
rialleras, puras y hermosas,
mes no las has vist plorosas
després del ball, devorant,
tristas y desconsoladas
de un mal pas, las amarguras.

¡Tú las has vist entrar puras,
mes no sortir *desgraciadas!*..

Tú has vist, en fi, 'l saló hermós
ple de llums y enmirallat;
mes tos ulls no s' han fixat
en que 'l pis es relliscós...

¡y es tan fácil, tot ballant
relliscar!... ¡es tan probable
da una cayguda culpable!
que jo que t' estimo tant,
t' aconsello ab interés,
¡fuig del ball, si vols ta pau!
perque... la noya que cau...
¡no torna á alsarse may més!!

M. RIUSEC.

83'20.

Tururut: qui gemega ja ha rebut.

¡Válgam Dèu quina llisada! ¡Ja me 'n recordaré
mentres visqui! ¡Per poch me deixan sense ossos!
Pero ¡quí s' ho tenia de pensar, si me ho va dir
de aquell modo! ¡Pillo, més que pillol!

Tan quiet que estava á casa, y venirme á enta-
banar... Está clar, ¿quí resisteix, si tot lo dia 'm
sentia lo mateix? «Creguim, co npri Norts, miri que
han de pujar molt... miri que aquesta senmana
ja son als quatre millóns d' ingressos... miri que
estich segur que donarán vinticinch franchs de di-
videndo... Miri que hi ha un sindicat de onze per-
sonas y un Banch que 'ls volen clavar á cent...
Miri que no hi será á temps...»

—Ja veurá, no parli més, li vaig dir jo: si la cosa
es tan segura, cómprimen un centenar, y ¡fillets
de Dèu! á 93'20 me 'ls vá comprar.

L' endemá, després de haverme llevat, me 'n
vaig de dret al Bolsín á veure quins vents corrian,
y preguntant, preguntant vaig saber que estavan
mitj per cent so'a.

—¡Bufa, sí que aném bè! ¿Aixó es lo que 'm pre-
dicava?

Ja veurás, diré que baixi y que 'm dongui espli-

AL BALCÓ.

—Guayta en Pepet cóm me mira...
—No, filla, que 'm mira á mí.—
(Y en Pepet ni 's fixa ab ellas
ni sab que visquin allí.)

cacions; y acostantme á un de aquells *ugiers* que
no fan més que tocá 'l pito y omplir de sangone-
ras un quadro funerari, vaig dirli que l' avisés;
pero *naranjas*, á la mitja hora encare no 's veyá
en lloch.

—Tornéulo á cridar, si 'us plau; y després de
esperar molt, me surt l' home ab més catxasa que
las bombas quan van á apagar un foch.

—¿Y donchs qu' hem de fer? Veig que la cosa
arrossa...

Pero ell ¡batú!... més entussiasmat que may

—Miris, me deya, si no hagués sigut aquell co-
rredor... ¿sab? en Verano, ja estariam molt més
alts; pero per aixó no s' espanti, 'l baxista 's cu-
breix y fins dihuen qu' en *Cassola* s' ha posat
panxa per munt.

—Bueno, bueno, vaig dirli: si es a' xís, esperaré

La veritat, com que tenia altra feyna, no vaig
poderme cuidar dels Norts, quan al cap de uns
quatre días vaig voler veure cóm estavan y ¡re-
dèu! si la dona no m' agafa faig un ou de dos ro-
vells; nada menos que á 85'00 *papel*

A la tarde cap á la Bolsa falta gent; en aquell
moment entravan: ¡quins crits y quinas empen-
tas! Semblava que desembarqués en Prim. Pero
jo, allí vá, y apretant á un y altre vaig poder arri-
bar á una especie de surlidor tot voltat de gent
que jugavan á la morra. Pregunto, y 'm dihuen
que alló eran quatres; giro quá y buscant per tot
arreu trobo per fi 'l *corro* que buscava.

¡Quina gatzara movían! N' hi havia un sobre tot
que tot fentho á la menuda era 'l que cridava
més... Jo no sé com s' entenían... M' hi acosto y
sento que deyan uns:

—En *Lopez Dominguez* ven y en *Xech* y 'l
Nano l' ajudan. ¡Quina truyta! ¡Capassos son de
clavarlos á vuitanta!

—Mira, en *Navas petit*; ara vol sostenir cambis;
pero noy ¿qué no has vist lo *Hu y Quart*, n' hi ha
clavat doscents per sobre?... Adios, ja fuig de es-
tudi... Fan com la colla del cova quan se proposa
fer pujar las *Fransas*.

No vaig poder sentir res més, perque de una
empena me 'n vaig anar á topar ab un home es-
crostonat que estava á un altre *corro*... ¡quina
pega! ¡hasta era castellá!

Després de disculparmhi, anava á sortir de allí
dins, quan tot de un plegat veig al que 'm vá com-
prar los Norts

Jo no sé quí 'm vá fé estar de clavarli quatre
natas. ¡Murri, brétul!

—Vingui aquí, li vaig dir. ¿Ahónt es tot alló que
'm deya? ¿Ahónt es aquella gent grossa que s' ho
tenia de menjar tot? ¿Y de aixó 'n dihuen sindicats
que ab tres dotzenas de Norts ja no poden bellu-
garse? Vaji y tréguimels de un cop: no 'n vull
sentir parlar may més.

No vá mirar prim; com qu' era jo 'l que pagava...
á 83'20 los vá endossar.

Un consell: si volen guanyar diners, preguntin
cóms s' ho arregla aquell bolsista que ara acaba
de comprar set ó vuit cotxes pèl seu recreo, y que
fins hi ha quí suposa que tracta de plantar cotxe-
ria. Ja 'ls asseguro que si 'l segueixen no farán
com hi fet jo, que la broma m' ha costat: deu per
cent. . y 'l correatje.

UNA VÍCTIMA.

UN HOME APURAT.

Don Francisco...

No 's pensin que aquest don Francisco sigui 'l

SANGONERAS BARCELONINAS.

La Exposició casi bè ja de vella 's va enfonzant, y aquestos de la oficina encare hi están xuclant.

senyor marquès d' Olerdola. Hi ha molts burros al mercat que se semblan y molts també que 's diuen Francisco.

Lo mèu héroe es un pobre senyor, que á falta d' altres luxos, se permet lo de usar *don*. Aixó al cap d' avell no fa mal á ningú y resulta barato.

Don Francisco —y aquí continuó la meua interrompuda narració— está examinant lo calendari d' aquest any.

De repent se dona un cop al front y exclama ab los ulls fora de las órbitas:

—¡Recristina! ¡Estém á 5 de desembre, y jo tan distret, sense havérmén adonat! —

Se palpa la butxaca, treu un portamonedas més deslluït que la reputació de 'n Romero Robledo, y conta 'ls diners que hi tè.

—Dotze... tretze... catorze... quinze pessetas... ¿Tres duros no més? ¿Cóm ho arreglo, donchs?—

Se mira 'l rellotje y torna á murmurar:

—¡Pobret! ¡Es l' única prenda de valor que 'm queda!—

Y fent una petita pausa, diu ab marcada amargura:

—¡De valor! ¡Qué poch ne deu tenir!... En fi: aviat ho sebrém.—

Tanca 'l quarto, diu una mala paraula á la seva dispesera—que al véurel sortir tan desafortat creu que don Francisco fuig.—y s' encamina directament á una caixa de préstams.

—Veji, ¿quánt me deixarà sobre aquest rellotje? Es una alhaja de mérit.

—¡Ay, fill!—fa 'l prestamista ab cómica ento-

nació—avuy lo mérit no s' aprecia ja... no més se mira 'l valor. D' aquesta patata...

—¡Cóm patata!—exclama don Francisco, escandalitzat—fassi 'l favor de tractar ab més respecte un rellotje que te la seva historia.

—¡Y llarga que la deu tenir! Si 'ls rellotjes tinguessin cabell, aquest ja seria completament calvo.

—En fi...

—En fi, ab tot lo respecte degut, li diré que d' aquesta patata... vull dir, d' aquest rellotje, no n' hi puch donar sinó cinch pessetas...

—¿Un duro?

—Com vulgui: cinch pessetas, un duro, vint rals .. á la seva elecció.—

Don Francisco reflexiona un moment, y baixant lo cap, la veu y las agallas, diu al prestamista:

—Bueno: donguim lo duro.—

Recull los diners y la papeleta y 's precipita escalas avall. Al arribar al portal del carré, 's detura.

—¿Ahónt aniré ara, pobre de mí, pera completar lo qu' encare 'm falta? ¿Ahónt, ahónt... ahónt?— Y 's queda meditant un altre rato.

—¡Ah!—fa don Francisco al cap de cinch minuts—ja ho tinch.—

Torna á posarse en marxa y arriba davant d' una casa de vistosa apariencia.

Puja al primer pis.—¿Está visible don Mariano?

—Sí senyor; passi.—

Passa, en efecte, y l' amo 'l reb ab marcada afabilitat.

—¡Ay, don Mariano!—exclama l' altre *don*—¡si vosté no 'm salva, estích perdut!

—¡Home, home, no s' espanti! ¿Qué li passa?

—Necessito sis duros... es un compromís, un deute...

—¿Ho diu de debó?

—¡Li juraré per tot lo més sagrat que vulga!

—Tingui, donchs: aquí tè 'ls sis duros. Ja me 'ls tornarà quan li siga posible...—

Don Francisco s' apressura á despedirse y al trobarse altre cop al ayre libre, diu exhalant un ¡ah! de satisfacció:

—¡Ja tinch los deu duros!—

Y arribantse á la plassa de la Cucurulla, compra un décim de la rifa de Nadal.

MATÍAS BONAFÉ.

GRAU FILOSÓFICH.

A un pillo y vil d' aquells,
canalla hasta la punta dels cabells,
un llamp del mon lo treu,
y diuen, tant los joves com los vells:
¡Es un cástich de Dèu!

A un home just y honrat,
plé de bons sentiments y de bondat,
lo mata 'l llamp temut,
y 'l mon diu resignat:
¡Es que Dèu l' ha volgut!

VÍCTOR RAHOLA.

LLIBRES.

ESTUDIOS SOBRE LA RABIA Y SU PROFILAXIS—1887 á 1889—por JAIME FERRÁN Y CLÚA.—Voldriam poder disposar de major espay per ocuparnos ab alguna extensió dels importants treballs que baix

la direcció del Dr. Ferrán s' efectúan en lo *Laboratori microbiològich municipal* de Barcelona; pero la falta d' espay y la índole del nostre periòdich no 'ns permeten altra cosa que donar compte de la aparició de aquest notable llibre. Ab ell acredita 'l doctor Ferrán son amor al estudi y 'ls notables progressos que ha realisat en lo tractament de la hidrofobia, de qual malaltia aixís com del método profiláctich que per curarla emplea, dona notícias interessantíssimas. Una estadística completa de tots los malalts que s' han somés al tractament Ferrán, evidencia qu' en aquesta ocasió la pràctica respón perfectament á la teoria.

Tots los homes de ciencia llegirán ab interés lo llibre del célebre doctor á qui tant déu lo cultiu de la ciencia y 'l bon nom de la medicina catalana.

LA TORRE EIFFEL.—*Reflexiones meteorológicas con motivo de un curioso fenómeno observado en ella*, por D. MANUEL DE HERRERA Y FAYOS.—Lo autor de aquest opúscul tingué ocasió de observar en un dia de temporal, la cúspide de la famosa torre sumergida en una masa nuvolosa que va anar descendint fins á dissiparse, emprenent al baixar un moviment giratori alrededor de la columna metálica.

Sobre aquest fenómeno fill de la observació directa, desarrolla 'l Sr. Herrera atinadas teorías metereológicas, dignas de ser tingudas en compte en l' estudi dels fenomenos naturals; y demostra una vegada més la utilitat científica de la Torre Eiffel.

VERSOS Y POESÍAS per CAMILO POU.—Impresas en un elegant volóm que honra l' art tipogràfich mallorquí, las composicions poéticas del Sr. Pou, si es que no poden classificarse com á magistrals, deuenh admetres com á fruyt exquisit de un ingeni que domina 'ls secrets de la rima, escriu ab

notable correcció y segueix las petjadas dels bons escriptors.

En *Versos y poesias* predomina casi de una manera exclussiva la nota amorosa.

Si alguna cosa deguessem recomenar al senyor Pou fora major independencia de la que demostra en sas composicions. La qualitat més estimable de tot poeta es que tinga personalitat propia. Imitar als demés pot revelar bon gust y bona trassa; pero las imitacions may tenen la importancia de las creacions.

De totas maneras son molt apreciables las qualitats que revela 'l jove poeta balear.

ALMANAQUE DE LA ILUSTRACIÓN.—1890.—Al igual que 'ls demés anys ha vist la llum aquesta notable publicació, verdader álbun literari y artístich, en lo qual s' hi llegeixen interessants traballs en prosa y en vers deguts als més reputats escriptors castelláns y s' hi admiran hermosos grabats, uns de carácter artístich, altres de actualitat, com son los que 's refereixen á la Exposició de París, alguns retratos de personatjes célebres y quatre cromotipograbats de una execució perfecta.

Dadas las condiciones d' elegancia y baratura de aquesta publicació, compreném l' éxit inmens que alcanza tots los anys tant en lo mercat de Espanya, com en lo de las Repúblicas americanas.

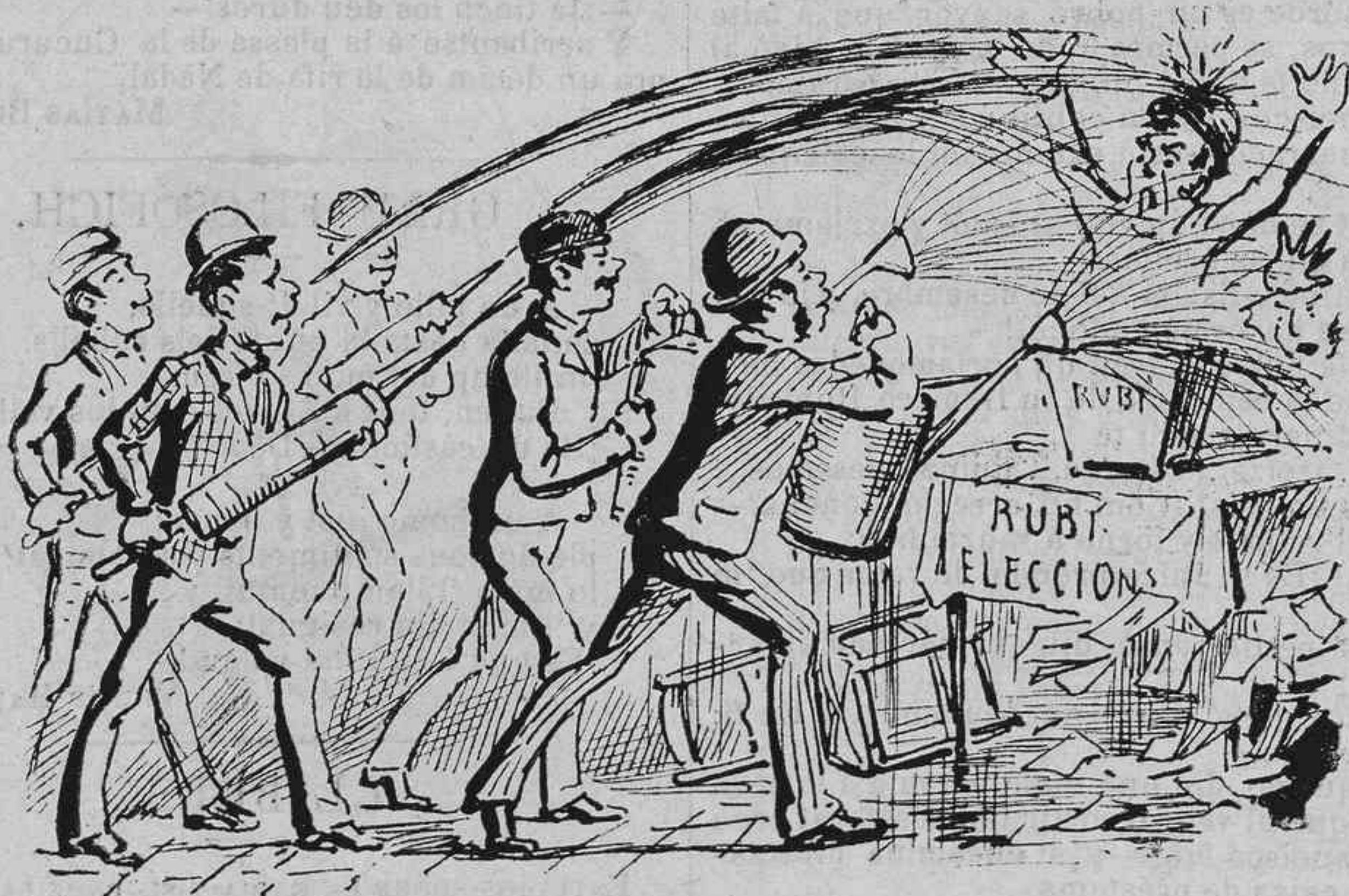
RATA SABIA.

PRINCIPAL.

Se deya que tornava en Palencia de las repúblicas del Plata, ab una bona provisió d' aygua d'

ELECCIONS MUNICIPALS A RUBÍ.

Quan l' arcalde va compendre que no podía triunfar, va aná á invadir lo colégi, porque no 's pogués votar.

Y per calmar l' entussiasme dels verdaders electors, va fer ruixarlos ab aygua y... líquits de mals olors.

LA NOSTRA GENT. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

—¡Tira peixet! ¿qué te 'n sembla d' aquest pimpollo?

—¡Calla, home, calla, que ja no tens dentadura tú per aquestas viandas!

aquell riu, disposat á obrir novament las portas del antich teatro.

Pero després s' ha dit que 'l veterano Domingo García 's retirava á la vida privada, y s' atribuhía al retiro del vell actor lo fracás de la combinació Palencia.

S' ha parlat també de una companyia de opereta francesa, y per últim s' assegurat que á partir del més de febrer donaría una serie de funcions la companyia dramática italiana titulada *Cità di Roma*, de la qual forma part una eminencia, aquí no coneguda encare: la Eleonora Duze.

Ara, si 'm preguntan qué hi ha de veritat en tot aixó, los hauré de respondre que lo únich que 'm consta positivament, es que las portas del históric teatro continúan tancadas.

LICEO.

En De Marchi s' ha encarregat de la part de Marcilla en la cada día més aplaudida ópera de Bretón.

De Marchi es un tenor plé de bona voluntat, y ho demostra acceptant una *particella* que única-ment l' havia cantada aquí un artista ab la ventatja de ser lo mateix que va estrenarla. Ventatja, sí senyors, y no perque l' execució de 'n Valero, ab ser distingida, sigués irreprotxable, sino pèl recort que deixa y per la convenció que 's forma desseguida. Ja diu lo refrán que «qui pega primer, pega dos cops».

A pesar de tot, lo nou Marcilla, insegur en la primera representació, més encaixat en la segona, ja que no pogué treure sempre matisos de suavitat y de dolsura, féu gala de la expansió de la seva véu, principalment en los aguts, lo qual li permeté brillar de una manera especial en la escena del arbre, precisament en aquella escena que es superior á las forsas del tenor Valero.

—En De Marchi es aixís—deya un filarmónich.
—¿Voléu que canti bè? Lliguéulo á un arbre.

Los demás artistas se portaren bè com sempre, y la Medea Borelli *superiosísima*, si es que la paraula superior pot admetre superlatius.

LO FORNER.

—Creume, no siguis tanoca, digam st... y tot marxará: concedeixme 'l que 't demano... y no 't faltará may pá.

Total: que la empresa pot donar novas representacions de *Giti amanti*, á pesar del cambi de tenor.

Qu' es lo que 's tractava de demostrar.

Per ahir dijous, estava anunciat l' *Orfeo*, de Gluck, á càrrech de la Scalchi Loli.

Gran música iuterpretada per una gran cantant: ¡*Miel sobre hojuelas!*

CIRCO.

Novillos en Polvoranca ó las hijas de Paco Ternero.

¿Sainete ab dos títuls? No pot ser de ningú més que de Ricardo de la Vega.

Endavinat.

Y consti que per aixó sols se coneix, que per lo demás será bastant difícil endavinarho, lo qual vol dir que l' aplaudit *sainetero* no ha estat en aquesta obra tan afortunat com en altrás moltas que li coneixém.

Prescindint de la lletra, la música revela desseguida la sandunga del mestre Barbieri. Un coro de gallegos, unas seguidillas y un ayre popular provocan los aplausos del públich, y l' ayre popular, especialment, presta gran animació á la escena de una corrida en un poble de pochos vehíns... dispensin que no 'ls ho hagués dit avants: en l' obra hi ha una corrida y l' escena d'aqueixa corrida, perfectament ensajada pèl Sr. Colomer, es lo principal atractiu del sainete.

ROMEA.

¿Veritat qu' esperavan la méva opinió sobre l' estreno de *Lo monjo negre*?

Donchs vegin, he decidit tancarla en pany y clau, com prometo ferho en lo successiu ab moltas obras del Teatro catalá, mentres lo Teatro catalá no emprenga nous rumbos. ¿Qué 'n treuriam de repetir sempre lo mateix?

Dillúns lo popular Sr. Fontova inaugura la serie de beneficis que donan los artistas del Teatro Romea.

L' aplaudit y celebrat actor ha combinat una funció que de fixo agradará al públich. Funció plena, ja que 's compón de las dos comedias *Lo Sant Cristo gros* y *Lo plet de 'n Baldomero*, en las quals ha fet una creació del tipo de Sereno y de Jaumet Canyadell respectivament.

Li aseguréu una entrada á vessar.

TÍVOLI.

Continúa *El Señor Feudal* encastillat en lo *Tivoli*.

Y creguin que pèls aplausos que alcanza, especialment la música, es de creure que permanixerá molt temps obstinat en cobrar bitllo, bitllo, lo Dret del Senyor.

Ja ho tenia previst. Perque una obra marxi, una de dos: ó un governador que la privi ó un bisbe que la excomuniqui.

NOVEDATS.

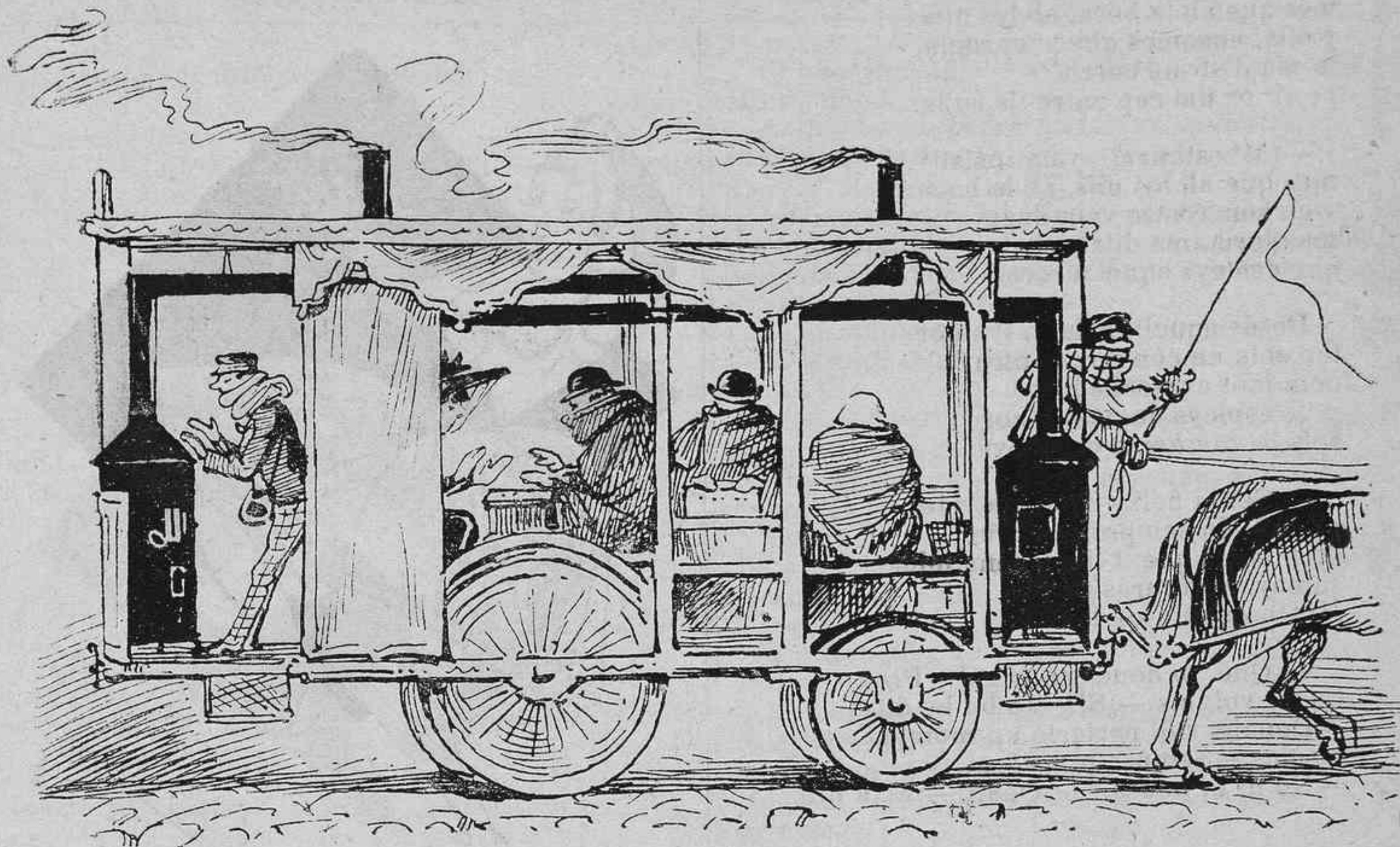
Dissapte passat va donarse una representació de *Mal pare!* ab lo teatro molt concorregut.

Dijous havia de repetir-se la mateixa producció. Y diumenje á la tarde, *idem*.

L' execució á càrrech en part dels mateixos artistas que van estrenar lo drama y en part confiada á artistas nous, surt molt ajustada y ha valgut á tots ells generals aplausos.

Próximament se posará 'l drama de gran interès: *Ferreol ó el crimen de Grand Pré*, en lo qual tant se distingeix la Sra. Mena.

UN CONSELL.

Amos de las jardineras;
ab lo fret que ja está fent
¡pósinthi al ménos estufas
per escalfá un xich la gent!

CATALUNYA.

¿Veritat que 'l títul *Viva mi niña!* ja sembla qu' ell mateix se porti las castanyolas?

L' obra, per l' argument, es una tontería com tantas y tantas que avuy com avuy s' arrossegan per l' escena; pero te certa gracia en lo diálech, los xistes no son escassos; hi ha una *mijita* de ball... y, en una paraula, fins hi ha un veterano que interpreta 'l Sr. Bosch ab notable desembrás, y tot aixó y unas pocas pessas de música alegres y ben talladas, basta y sobra per mantenir lo bon humor del públich, que riu y fa repetir no sé quantas cosas... aquell passet de can-can y las coplas del miliciano.

La Srta. González y 'l Sr. Chaves contribuixen, apart del citat Sr. Bosch, al éxit de la producció original del Sr. Jackson, per lo que toca á la lletra, y del Sr. Rubio, autor de las solfas.

CALVO Y VICO.

Lo notable actor Sr. Valero continúa trayent tots los diumenjes las obras més populares del antich repertori.

Diumenje á la nit alcanjá un gran éxit ab lo drama *La Carcajada*, qual bona interpretació sembla talment vinculada en la familia Valero.

NOU RETIRO.

En *Las niñas desenvueltas*, obra ja coneguda, s' hi distingeix la Segovia de una manera notable

Y ara parlém del estreno del diumenje.

Se titulava la cosa *El gran polizonte* Y si era 'l protagonista tan gran polissón com assegurava 'l títul, me sembla que lo primer que havia de fer ja avants de que 'l taló s' alsés, era agafar als desconeguts autors de la... de la cosa y durlos á la prevenció.

Veyém cada dia pessas disbaratadas; pero com *El gran polizonte*, pocas.

Lo públich ja desde 'l primer moment li va extendre la cessantia.

CIRCO EQUESTRE.

Res de nou durant la senmana teatral que acaba de transcorre.

N. N. N.

QUADROS DE Á BORDO.

EPISSODI.

Ros, com espiga daurada
pèl sol de juny, son cabell;
com una flor satinada
son cutis; era una fada
que comandava un vaixell.

Quan al dematí sortia
de sa cambra, llum de pau
talment per tot espargia;
fins l' ample mar, parexia
postrárseli com esclau.

¡Cóm brillava sa figura
sobre 'l fondo clar del cel!
May del mon cap més criatura
ni un rebrot de sa hermosura
pogué forjá en sòn anhel.

Per xó á mí, un amor sens mida
al véurela 'm rublí 'l cor,
y m' ánima engelosida
l' hi haguera donat la vida
en pago del seu amor.

—¿M' estimas?—vaig dirli un día
més que ab la boca, ab los ulls;
y ella, ensemps que s' enrogia,
la má distreta corria
per l' or del cap entre 'ls rulls.

—¿M' estimas?—vaig insistí'
més que ab los ulls, ab la boca;
y en són rostre vaig llegí'
ma gloria, ma ditxa, 'l sí
que desfeya aquell'a roca.

Desde aquell instant, l' amor
tan sols en conversa entrava
com mot avassallador,
y 'ls esplays de nostre cor
sols la *lumbreira* escoltava.

—¿Serás fiel?—Tota ma vida.
Y tú?—Jo sempre constant
en l' amor que 't tinch sens mida.
Jamay, ne veurás fallida
eixa passió ni un instant.

—¿Qué 'm donas en pago?—Pren
quant vulguis.—¿Sí?—Jo ho he dit.
—Donchs vull parlarte un moment
á solas.—Sempre hi ha jent.
—No n' hi haurá...—¿Quán?—¡Eixa nit!

Lo mar com un plat; la lluna
ab negres núvols s' endola
com si volgués la gran tuna
protegirm'. *Pica* la una
en aquell punt, lo *serviola*.

Sento un frech, com de vestit
que rossa contra l' escala;
lo cor me bat enardit,
com un gran aucell ferit
que rebota ab forsa l' ala.

Obran la porta, l' anella
ab son trinch clar m' ho ha indicat;
aquell trinch, com una abella
los meus nervis ha fiblat...
¡Oh ventura! ¡si fos ella!

Sento 'l frech més prop de mí,
un bulto s' acosta... més...
—¡Ella!... ¡ella!—exclamo—¡oh, al fi!
L' abraço y... ¡era 'l *titi*
d' un jesuita francès (!).

VIRIATO.

S' ha presentat en distints punts d' Europa una
malaltia epidèmica coneguda per lo *Dengue*.

Segons los metjes, lo síntoma més característich
de aquesta malaltia es un gran capolament d'
ossos.

Lo *Dengue* fá las sèvas invasions repentinament
y á grans salts. Fá poch dias causava estragos á
San Petersburg. ¡Y qui s' ho havia de pensar!
Diumenje ja 'l teníam á Barcelona.

A lo menos, després de las eleccions, tots los re-

EDEN-CONCERT.

Quan ella ensenya las camas,
tot lo públich diu:—¡Olé!

gidors de ofici se queixavan de lo mateix. Tots de-
yan qu' estavan capolats, que 'ls ossos los feyan
mal, que semblava talment que haguessen rebut
una gran palliasa.

Efectes del *Dengue*.

¿No han llegit l' allocució de D. Francisco des-
pedintse de la vara?

Es un document que fá venir las llágrimas als
ulls.

D. Francisco dirigeix la *tierna despedida* als
electors del districte quint, reconeixent que la ley
Mellado 'l coloca en situació de irreelegible, y do-
nantlos las gracias per la confiansa que li han de-
mostrat votantlo, lo qual implica l' aprobació com-
pleta dels seus actes.

Aném á pams.

Tothom sab que qui vá presentar la candida-
tura de D. Francisco pel districte quint, no van
ser los electors de aquest districte, ni cap altre
elector d' en lloch.

Vá ser la comissió directiva del partit ó de la
partida que 'l mateix D. Francisco capitaneja.

De manera, que á dreta ley, D. Francisco ha
de donar las gracias á D. Francisco.

Manera de ferho: coloca se davant de un mirall
de cos enter, y cortesia vá... y cortesia vé...

Pero aceptém la teoria per ell proclamada de
que la elecció de un home, pot significar l' abso-
lució de un pecador.

EDEN-CONCERT.

Y quan ell alsa las sèvas,
la gent exclama:—¡Chipé!

¿Quánts electors conta avuy lo districte quint,
segóns las llistas oficials? Uns 1,400.

¿Quánts electors ván votar la candidatura del
benemérit? 386.

De manera que 'n quedan un miler que no han
dit res, y en aquestas circumstancias, quan tants
esforsos van ferse per animar aquella elecció, l'
abstenció significa desdeny, y 'l desdeny vol dir
que D. Francisco havia de abstenirse de publicar
una alocució que acaba de posarlo en ridícul.

Pero no siguém més papistas que 'l papa. No
siguém més franciscáns que D. Francisco.

Y pensant ab la farsa que s' ha fet y ab lo re-
sultat obtingut, diguém ab aquell personatge de
Los sobrinos de El Capitán Grant:

«Esta vez les ha salido
un poquito desigual.»

Tota la premsa local, ab una sola excepció, la
del Bobo de Coria, ha condemnat ab energia la
farsa electoral, aplaudint lo retrahiment dels par-
tits polítichs.

L' apretada de la premsa es formidable.

No es extrany, per consegüent, que després de
aqueixa apretada, certs homes molt rodaxóns
hajan quedat més plans que un' hostia.

Sembla que un elevat personatge 's proposa en-
taular un expedient per cambiar de apellido.

Si arriba á lograr lo seu desitj ja no 's dirá se-
ñor Rius.

Se dirá Sr. Ploras.

L' altre día vá celebrar la sèva primera missa á
la Mercé un guardia municipal que á horas per-
dudas havia seguit la carrera eclesiástica.

El cuerpo está d' enhorabona y l' ajuntament
Rius també.

Al menos no podrá dirse que no porta un ca-
pellá al enterro.

Apenas celebradas las e'leccions municipa's, al-
gúns dels regidors elegits no van tenir prou temps
per demostrar las sevas aptituts, pèl desempeñyo
del càrrech edilici.

Díguin tho sino 'ls amos de certas fondas, que
no s' entenían de feyna.

A la de Sant Agustí, es'ablerta en lo mateix lo-
cal que ocupava l' antich *Teatro del Odeón*, hi
arribavan los convidats en carruatjes, com si vin-
guessen de un bateig.

¡Quína alegria! ¡Y sobre tot, quína gana, després
de la gran victoria obtinguda per la colla del
Arrós en lo Colegi 10!

—¡Lo Sr. Gualdo paga!—deyan algúns.

Y altres afegían:—Avuy dinarém de gorra.

La taula principal estava instalada en lo gran
menjador del segón pis, y no haventhi puesto per
tothom, se 'n va parar un' altra per quinze ó vint
cuberts escadussers en un dels salóns del pis
primer.

Un amich mèu va presenciar l' escena, y tal
com me la refereix l' eschich.

Mentres en lo pís segón tot se 'n anava en dis-
cursos, aclamacions y aplausos, los del pís pri-
mer, no feyan més qu' enfornar, ab un dalé que
semblava que no haguessen menjat calent de
quinze días

Entre 'ls que seyan á la taula, s' hi contavan
dos ó tres municipals ab sabre y tot; algúns que no
sé si serían burots ó polissóns; pero que de tots
modos se veyá que la roba de paisá 'ls feya nosa,
y uns quants joves ab la punta del dit bruta de
tinta, senyal qu' eran escribents.

No deyan res... menjavan y fora. Quan se 'ls
serví 'l *sorbete* se 'n llepavan los bigotis. Lo xam-
pany se 'l xuclavan. Per últim, al final de tot, de-
manaren cigarros.

Lo mosso encarregat del servey va dirlos:—L'
amo diu que 'ls cigarros no hi entran.

Llavors, cada comensal va treure la petaca co-
rresponent, y vinga cargolarn'hi un de paper.

Un municipal deya ab molta serietat:
—Si arribo á pensar que se nos havia de negar
un puro, lo que es el Sr. Gualdo no sale *rechidor!*
Verdaderament, aromatisar un ápat tant sucu-
lent ab un trist cigarrillo,
la vritat, no fa *gorrero*.

Lo Sr. Moltó, p l mer fet de presentarse candi-
dat á regidor, ha sigut expulsat de las filas demó-
cratas-monárquicas.

Ja ho deyam la senmana passada: se diu *Moltó*
y será sacrificat.

A un candidat de barri lo van incloure en la
candidatura oficial, somentetlo á un previ
exámen.

Segóns noticias fidedignas, van acompanyarlo
al despaig del capitá del partit ó de la partida, y
aquest va preguntarli:

—¿Acepta lealment los principis del partit fu-
sionista?

A lo qual va respondre 'l candidat:

—No sols accepto 'ls principis, sino hasta 'ls postres y tot.

Davant de una resposta tan contundent, va ser admés per unanimitat.

A Brus elas ha sigut negada á una senyoreta que t'el títol de advocat l' autorisació que sollicitava per exercir la carrera.

Sembla impossible que 's privi á l' abogacia de las poderosas facultats que adornan al *bello sexo!*

¿Quí com las donas per enrahonar? ¿Quí com ellas per posar enredos?

Y encare més ¿quín magistrat per serio y formal que sig, resisteix las seduccions de un advocat ab faldillas, qu' en un moment oportú, sá-piga fer l' ullet á la justicia?

Privar l' accés de la curia á las femellas es fer mal tort als litigants.

Los anarquistas valenciáns m' inspiran unas grans simpatias.

Un d' ells va demanar que 'l jornal sigués de vuit horas, un' altre de set, un' altre de sis y un' altre únicament de tres.

¿Tres horas? Jo trobo qu' es massa.

Lo millor y més recreatiu seria que ningú treballés gens.

Es á dir, que tothom se fes nombrar regidor d' ofici.

Per fi s' ha fet pública la causa de la invencible antipatia que professa als carruatjes lo Sultán de Marruecos.

Temps endarrera la reyna Victoria de Inglaterra va regalarli un elegant cupé, y al adonarse de que 'l cotxero havia de ocupar un asiento més alt que 'l seu va donar mostres de una gran indignació.

Dat que 'l cotxero es l' únich personatge que davant del rey no 's treu lo sombrero, gosant además d' otras preeminencias, l' emperador de Marruecos tenia 'l remey á la má.

Podia deixar las riendas del Estat per empuñar las riendas del seu carruatje.

Deixar de ser emperador, y ferse cotxero.

Tan aviat se diu qu' en l' emplacament del Teatro Espanyol, destruhit per un incendi, s' hi aixecará un nou teatro, com s' assegura que 'l terreno 's vendrá als propietaris de las casas vehinas, á fi de que pugan aixamplar los seus jardins.

¿Qué succehirá? No ho sé.

Pero al punt á que han arribat las cosas, no son teatros lo que falta á Barcelona.

Lo que falta es *teatro*.

Lo conegut fabricant de paper de fumar D. Genaro Marín, concurrent á la Exposició espanyola de Londres, ha obtingut diploma de honor pèl seu excelent paper marcas *La Camerana*,

Sempre havia cregut que 'l Sr. Marín, en aquella Exposició faria molt *bon paper*.

Detalls de la elecció del colegi quint.

Va presentarse á votar un tipo ab unas grans barbas, á nom de un capellá; un altre ab la cara tota bruta de carbó, á nom de un conegut catedràtic y un subjecte ab brusa que usava 'l nom de un acaudalat fabricant.

Aixó 'm recorda una feta, bastant cómica:

* * *

A lo millor de una votació va compareixer un fulano brut, estripat y ab cara de miseria, y á pesar de tot va donar lo nom de Marqués de Castellvell.

—¿Vosté es lo Marqués de Castellvell?

Ell, ab molta barra:

—Sí senyors.

Assombro dels individuos que componen la mesa.

—¿Los extranya que vaja vestit aixís?

—Naturalment.

—Es que hi vingut á menos.

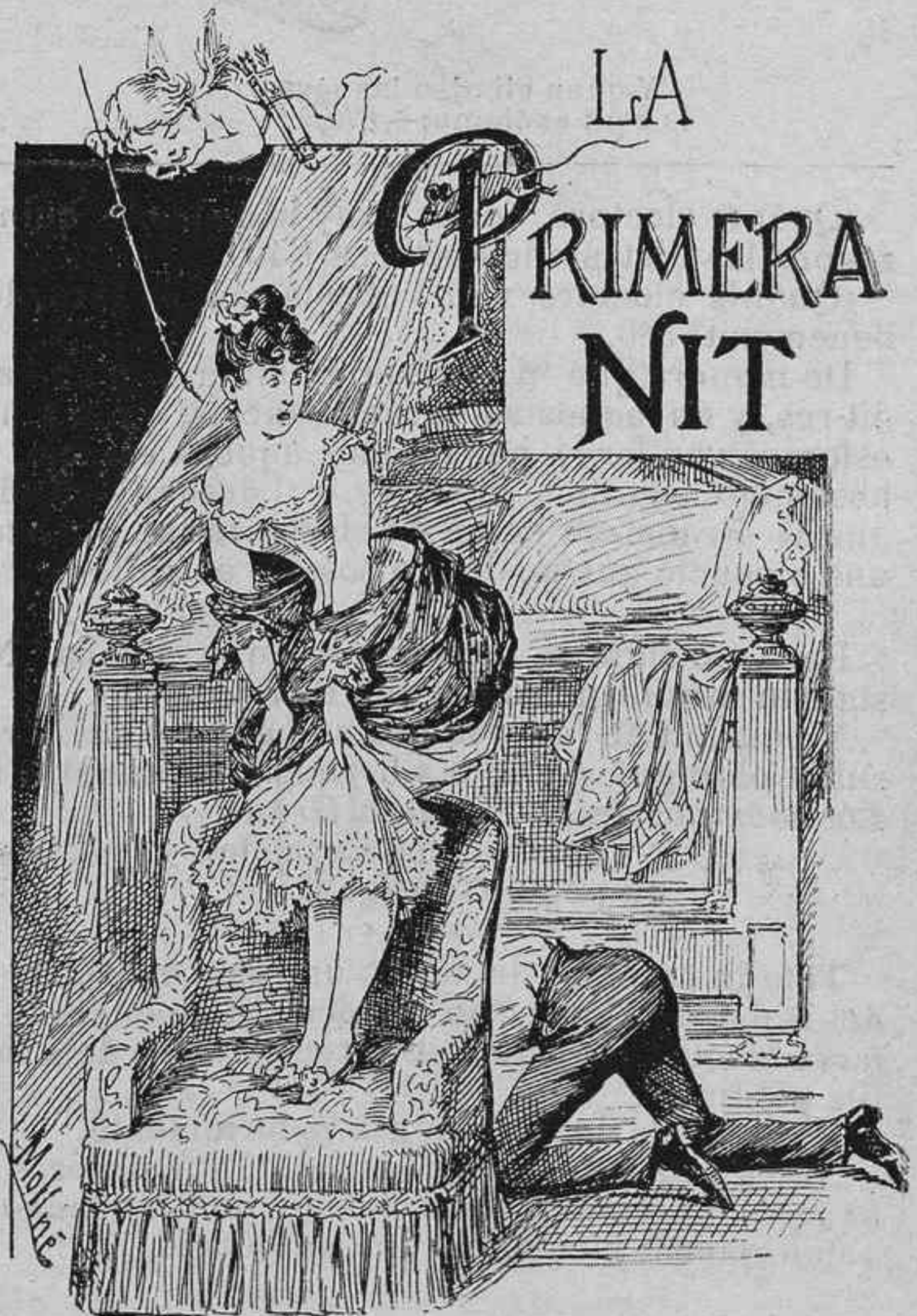
AVÍS ALS CORRESPONSALS.

Va sortir dijous l' *Almanach de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA*, alcansant un éxit tan colossal, qu' en menos de dos horas quedá agotada la edició de 12.000 exemplars.

Com es impossible improvisar una segona edició, participém als nostres corresponsals que han fet segon pedido, que 'ns es de tot punt impossible servirlos.

Procurin un altre any ser més previsors y farém de manera que n' hi haja per tothom.

¡ÉXIT COLOSSAL!

(IMPRESSIONS D' UN NUVI)

CAPRITXO CÒMIC-CONJUGAL, EN VERS

PER

C. GUMÁ

Segona edició, ilustrada per M. Moliné.

Preu: ¡DOS RALETS!

Un elegant tomet de 32 pàgines. Se ven á can Lopez, y á tots los kioscos.

LOPEZ-EDITOR. Llibreria Espanyola. Rambla del Mitj, núm. 20, BARCELONA.

!!! JA HA SORTIT!!!

L'ALMANACH

DE

!! Text xispejant!!

!! Espléndida ilustració!!

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERA L' ANY 1890

Escrit pels Srs. Just Aleix, Xavier Alemany, Simón Alsina y Clós, Q. Artigayre, J. Ayné Rabell, M. Badia, Victor Balaguer, F. Bartrina, B. Bassegoda, J. Blanch y Romani, Matias Bonafé, C. Bosch de la Trinitaria, S. Boy, V. Brossa y Sangermán, Damás Calvet, J. M.ª Codolosa, J. Coll y Britapaja, R. Coll Gorina, J. Coroleu, J. Cuchy, Fantástich, Follet, J. Garriga y Lloró, F. Gras y Elias, E. Guanyabéns, Angel Guimerá, C. Gumá, J. Izart, F. Lassarte, A. March, Francesch Matheu, Apeles Mestres, Narcís Oller, J. Pin y Soler, J. Piquet, J. Puig Cassanyas, Frederich Rahola, Victor Rahola, R. Ramón, M. Ribot y Serra, J. Riera y Bertrán, M. Riusec, J. Roca y Roca, Ernest Soler de las Casas, Frederich Soler, R. Surinyach Baell, E. Toda, J. Tomás Salvany, F. Ubach y Vinyeta, E. Vidal Valenciano, E. Vilanova, y altres notables escriptors catalans

ilustrat

!! AB MES DE 250 GRABATS!!

deguts a Julián Bastinos, R. Casas, J. Cuchy, A. Dieguez, M. Foix, M. Fortuny, S. Gay, F. Gomez Soler, Ll. Labarta, J. Llopart, J. Llovera, Apeles Mestres, R. Miró, M. Moliné, T. Padró, J. Pagés Ortiz, J. Pascó, J. Lluís Pellicer, J. Pellicer Monseny, Eusebi Planas, F. Prieto, Agustí Querol, S. Russinyol, J. Sala, Enrich Serra y Nicanor Vazquez.

Un tomo en 8.ª ab una magnifica cuberta cromo-litografiada en los talleres de D. Victor Labielle.

PREU: 1 PESSETA.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Na-ta-li-a*
2. ID. 2.ª—*Ca-ta-ri-na*.
3. MUDANSA—*Gata-Gueta-Gota-Guita*.
4. ANAGRAMA.—*Bogar-Garbó*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La campana de la Almudaina*.
6. GEROGLÍFICH.—*Per Tossins, Tossa*.

XARADA.

I.

AVIS IMPORTANT.

Faig saber als meus amichs y companys de tota classe, á totes las donas y homes, pobres, rics, grans y quitxalla y als bons lectors y lectoras que vegin esta xarada, que *hu* cosa de vuyt días tot passejant per la Rambla van robarme. . (¡ay! al pensarhi ja 'm venen esgarrifansas) pues, van robarme... 'l rellotje, lo mèu company de viatge, ó més ben dit, l' inquilino estimat de ma butxaca.

Lo disgust que vaig tenir al trobarme *tersa-quarta* la butxaca, va ser gran, fins anava á caure en basca perque m' haguessin portat dintre un cotxe cap á casa.

Si algún *primera-segona* ó alguna *total* tè llástima de mí, y vol ferme 'l favor de un *remontoir* regalarme, ja desde ara li demano que no siga pas de plata; si per cas tè de ser d' or dels més bons, que jo per paga sense dirli cap mentida li daré... un milló de gracias; y desde ara li asseguro que no me 'l pendrá cap rata, perque tan bon punt lo tinga corrents aniré á empenyarme'!

J. STARAMSA.

II.

Ma *prima* es lletra vocal, ma *dos* es un arbre espés.

ma *tercera* es sempre un mal y á la *quarta* n' hi tinch tres.
Y ara, si no escrius un *tot* ben escrit, no miris res.

J. TERRI.

ANAGRAMA.

Una *tot* que per Nadal vaig regalá' á ma estimada la tenia tan guardada que hasta se li vá *total*.

FANDILLETA.

MUDANSA.

Damunt la *tot* assentat fent lo *total* escoltava una *total* que contava la *Tot* de casa 'n Bernat.

A. AST.

TRENCA-CLOSCAS.

MARTA DE LIOP.

EBRO.

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas lo títul de dos dramas cataláns de un mateix autor.

K. STELAR.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 — Nom mitològich.
- 2 3 4 5 4 — Id. de dona.
- 1 4 5 6 — Riu de Fransa.
- 6 5 6. — Nom de dona.
- 1 2. — Nota musical.
1. — Consonant.
- 3 4. — Nota musical.
- 5 6 1. — Part del cos humá.
- 5 2 5 6. — Una joguina.
- 1 2 3 2 6. — Pais del Assia.
- 3 4 1 2 5 6. — Los pins ne fan.

A. AST.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que anantli trayent una lletra del darrera, dongui 'ls següents resultats: 1.ª qualitat de la llum, 2.ª nom de dona; 3.ª quadrúpedu; 4.ª negació y 5.ª vocal.

J. TERRI.

GEROGLÍFICH.

— 1 D
noy
:
D home—

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 v 22

TRANSFORMACIÓ.

¿Es un gos? Pues ab paciencia y casi bé en un instant, se 'ls torna una figureta de lo més *chic* y elegant.